

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Τίτλος Μαθήματος: Αρχαία Ελληνική Θρησκεία και Μυθολογία

Ενότητα Β: Η Δημιουργία του Κόσμου στην Αρχαία Ελληνική Μυθολογία.

2β. Κοσμογονία: Η Δημιουργία του Σύμπαντος και των Θεών

“Η Ερμηνεία της Θεογονίας στο πλαίσιο του διπόλου αρσενικό”

Όνομα Καθηγητή: Σοφία Παπαϊωάννου

Τμήμα Φιλολογίας

**Η Ερμηνεία της Θεογονίας στο πλαίσιο του διπόλου αρσενικό / θηλυκό
Στρουκτουραλιστική –Φεμινιστική Προσέγγιση**

Θηλυκό (γη, τροφή, γέννηση)	Αρσενικό (ουρανός, κατανάλωση τροφής, ‘γέννηση’;)
Η Γαία γεννά με παρθενογένεση τον	Ουρανό
Ο Ουρανός προσπαθεί να εμποδίσει το θηλυκό να γεννήσει αλλά	τελικά χάνει τη δική του ικανότητα αναπαραγωγής.
Αλλά η Αφροδίτη, η θεά του έρωτα, γεννιέται από τα ακρωτηριασμένα όργανα.	Ο Κρόνος γίνεται ο ήρωας / κακό παιδί. Στη συνέχεια ο ίδιος εμποδίζει τη γέννηση των παιδιών του καταπίνοντάς τα όλα εκτός από
τον Δία, τον οποίο κρύβουν σε μια σπηλιά η μητέρα του και η Γαία.	Ο Κρόνος αναγκάζεται να «γεννήσει» κάνοντας εμετό.
Ο Κρόνος, οι υπόλοιποι Τιτάτες, και ο Τυφώεας είναι όλοι «γη-γενείς» (γεννημένοι από τη Γαία), αλλά	ηττώνται από τον Δία που είναι θεός του Ουρανού. Οι Τιτάνες φυλακίζονται στα έγκατα της Γαίας.
Πρώτη σύζυγος, η Μήτις (‘ευφυής διάνοια’)	καταπίνεται από τον Δία, ο οποίος γεννά την Αθηνά (μια παρθένο η οποία ποτέ της δεν θα γεννήσει) από το κεφάλι του.
Ο Ζευς κρύβει το <i>βίος</i> (τη βρώση προς το ζειν, η οποία παράγεται αυτόματα από τη γη) από τη γη και τους ανθρώπους.	Ο Προμηθέας βοηθά τους ανθρώπους να λαμβάνουν τα καλύτερα κομμάτια του κρέατος—και αργότερα τους βοηθά να πάρουν πίσω τη φωτιά (μαγείρεμα-ανάκτηση του <i>βίος</i> , κατά μια έννοια. Θυσία).
Ο Ζευς κρύβει τη φωτιά. Αργότερα, αποφασίζει να εκδικηθεί για την κλοπή της φωτιάς με ένα «κακό», την Παν-δώρα.	Οι θεοί παίρνουν το λίπος και τον καπνό [μοτίβο ουρανού]. (Αλλά ο Ζευς ‘τρώει’ τουλάχιστον μια θηλυκή οντότητα, την Μήτι, για να αποκτήσει σοφία και να αποφύγει την

	εκθρόνισή του από τον πρώτο γιο του).
Η Παν-δώρα κατασκευάζεται από πηλό / χώμα και νερό (μοτίβο της γης)	ύστερα από εντολή του Δία. Δεν γεννιέται αλλά κατασκευάζεται με τη συμμετοχή πολλών θεών.
Ή μήπως η Πανδώρα αρχικά ήταν μια θεότητα της γης, μια εκδοχή της Μητέρας Γης, η οποία προσέφερε δώρα και συγκεκριμένα την τροφή για τη ζωή (<i>βίος</i>);?	Ο Ησίοδος λέει πως οι γυναίκες γενικά είναι παράσιτα, καλές μόνο για να γεννούν αρσενικά παιδιά.
Οι άνδρες παίρνουν τις γυναίκες	αλλά οι γυναίκες κάθονται όλη μέρα και τρώνε συνέχεια τα υπάρχοντα των ανδρών (<i>βίος</i>).
Η Πανδώρα ανοίγει ένα πιθάρι σκεύος εντός του οποίου στην αρχαιότητα αποθήκευαν το <i>βίος</i> (τροφή),	αλλά τα κακά (αρρώστιες, γηρατειά, θάνατος) είναι αυτά που ξεφεύγουν και απλώνονται στην ανθρωπότητα, όχι το φαγητό. Η ελπίδα (κάποιας τροφής ως αμοιβής της σκληρής δουλειάς;;;) μένει μόνη της μέσα στο πιθάρι.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Σοφία Παπαλιωάννου 2014.
«Αρχαία Ελληνική Θρησκεία και Μυθολογία. Ενότητα Β: Η Δημιουργία του Κόσμου στην Αρχαία Ελληνική Μυθολογία. 2β. Κοσμογονία: Η Δημιουργία του Σύμπαντος και των Θεών».

Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://opencourses.uoa.gr/courses/PHIL5/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

- Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:
- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

